

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félévre 6 K, negyedévre 3 K, — f.
Vidéken " 9 K, " 4 K, 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Debrecen, Főter, Lamprocht-palota, földszint
az udvarban.

Háboru lesz?

Mozgósítanak?

Szerbia vagy Törökország.

A nyaranta visszatérő vészirt, magyar csapatok mozgósításáról, hadi készülődésről, külpolitikai zavarookról, az idén, úgy látszik, komolyabban kell venni. Az izlám birodalmában olyan fölfordulást okozott a hirtelen alkotmányosság, hogy ennek az európai helyzetre való hatásai egyelőre kiszámíthatatlanok. Abdul Hamid sakkhuzása megmozgatta a Balkán-félszigeten szétszórta muzulmánokat, a központból kisugárzó erő magához vonzza Bosznia-Hercegovina mohamedánjait, míg a nagy szerbek a Karagyorgyevicsok felé kacsintanak.

Komoly bonyodalmak küszöbén vagyunk. A Balkánon érdekelt nagyhatalmak a Yildiz-kioszk felé szegzik tekintetüket, diplomatáik szimatolnak és a jelentésekhez képest gondoskodás történik a hadseregek készenléte helyezéséről. Természetes, hogy Ausztria-Magyarországot, mint szomszédos nagyhatalmat, leginkább izgatják a konstantinápolyi események. S ezért nem mondhatjuk pusztá rémlátásnak, amikor

mozgósításról beszélnek. Egy temesvári német lap, amelynek az ottani garnizonnal sűrű érintkezése van, a napokban már jelentette is, hogy a hetedik hadtest, amelyhez Debrecen is tartozik, amely Temesváron székel, megkapta a részleges mozgósítási parancsot.

Cáfolat erre a hirre idáig nem érkezett, pedig a félhivatalos gépezeteket a mozgósítási hírek mindenkor a leglázasabb működésbe hozzák. Katonatiszti körökből is több vidéki városban szivárgott ki a nagy hadi elszántság és a balkáni bemarsirozásra való készülődés. Aradon már azt is tudják, hogy a hadügyminiszteri, illetve haduri parancsban az S. betű jelöli az irányt, amely felé a mozgósítás történik. Ez a titokzatos S. Szerbiát jelenti. De hát miért éppen Szerbia? A propaganda miatt, a nagyszerb propaganda miatt, amelynek Boszniában és Hercegovinában nagyon erős talaja van. Burián közös pénzügyminiszter és a katonai kormányzó a legkönnyörtelenebbül járnak el az izgatókkal szemben, akik közül nyolcan az aradi kazamatákban senyvednek.

A mozgósítási parancsok ez a szerbellenes tendenciája abból is kitünik, hogy a hadsereg tisztjei

nem tölthetik szabadságidejüket Szerbiában. Ezt egy bizalmas hadügyminiszteri rendelet tiltotta meg, amely a temesvári hadtestparancsnokságtól hétfőn érkezett meg az aradi ezredekhez. Ebből is látni: készül valami, a levegő puskaporos. Bécsben nagy az izgalom s hogy ilyenkor magyar érdekről szó se lehet, azt mindenki tudja. De magyar bakákkal akarják másodszer is meghódítani az okkupált tartományokat.

POLITIKAI HIREK.

Justh Gyula Budapesten. A budapesti tudósító jelenti, hogy Justh Gyula, a képviselőház elnöke ma reggel toronyi birtokáról a fővárosba érkezett és délelőtt tíz órakor a képviselőházba ment, ahol az időközben fölmerült ügyek elintézésével a déli órákig foglalatostkodott. A ház elnöke budapesti tartózkodása alatt meg fogja látogatni Kossuth Ferenc kereskedelemügyi minisztert is, holnap vagy holnapután pedig ismét elutazik Budapestre.

A török alkotmányharc.

Mozgalmas napok.

Konstantinápoly, július 30.

Ilyen mozgalmas időkben senkisémtudta a helyzetet teljesen áttekinteni és

NŐI SAPKA UJDONSÁGOK FEKETÉNÉL

Petőfi

mint képviselőjelölt,

mint fiatal férj,

mint honatya.

Tegnap volt ötvenkilencedik évfordulója annak, hogy Petőfi Sándor elesett a segesvári csatákon. Ebből az alkalomból a Petőfi-könyvtár csomó adomát tett közzé, mely mind a nagy poétára vonatkozik. Ezekből közlünk itt néhányat.

Az 1848-iki követválasztást megelőző napok egyikén lement Petőfi Kunszentmiklósa feleségével s hajdani iskolatársához, Bankos Károlyhoz szállott, aki ebédet adott tiszteletükre. A társalgás természetesen a választásról folyt. Petőfi nemcsak hallgatag, hanem komor volt. Akkor látszott kissé felvidulni, mikor felesége hozzá hajolva, jókedvűen csókot lehelt halvány arcára s odasugta, de úgy, hogy mindnyájan meghallhatták:

— Sándor, megbukunk!
— Biz az meglehet, — mondá Petőfi, — de ha elvesztem is a követséget, megmarad nekem te, én imádságom!

A különféle tervezgetések közt valaki azt indítványozta, hogy jó volna, ha Petőfi leutaznék Szabadszállásra s ott a néphez beszédet intézne.

— En is gondoltam már erre, — válaszolt Petőfi, — beszélünk is róla Bankos barátommal; de ő ellenzi. Azt mondja, hogy a szabadszállások rendkívül ingerültek, még valami bolondot csinálnak. Pedig szeretném megmagyarázni nekik, mit kell érteni a fatális „fejsze“ alatt.

Petőfi tudniillik proklamációt intézett választóihoz s abban egy helyen azt mondja, hogy a haza fáján sok haszontalan, káros hajtás van, ő, — t. i. Petőfi, — lesz a fejsze, mely azokat levagdálja. Erre telfortyantak a szabadszállások:

— Tuskóknak tart bennünket? Hát csak jöjjön ide az a fejsze, majd vasvillával fogadjuk.

Erre a fejszére célzott Petőfi.

Szeptember első napjaiban egy este éppen vacsoránál ült Teleki Sándor titkárával, Harayval, midőn egyszer csak betoppan Petőfi. Nem várták, mert rendszeren tudatni szokta jövetelét s így annál kedvesebb volt a meglepetés. Leült az asztalhoz, de csak egy félvillára evett s nagyon stótaian volt.

Szokatlan komolyságáról mindjárt észrevette Teleki, hogy valami nyomja a szívet. Vacsora után félrehívja a házigazdát s azt mondja neki:

— Beszédem van veled négyszemközt.

Teleki bevezette a szomszéd szobába.

— Druszám — kezdé Petőfi — nagy kéréssem van hozzád.

— Ki vele, állunk elébe.

— Szeretném a mézesheteket nálad, Koltón tölteni.

— Hát ki mondja, hogy ne töltsd?

— De ez nem elég. Eredj el te is hazulról. Egyedül akarok lenni: ne lássa senki boldogságomat.

— Lehetl ugyis szüleimhez szándékozom menni, nagy örömet szeresz nekik, hogy elküldesz. Mikor menjek?

— Majd megírom a napját; de hát még ez sem elég. Küldj el mindenkit a háztól!

— Az istállókból is?

— Nem, csak a háztól.

— Szívesen; a szakács marad a feleségével, mert asszony nélkül nem hagyom feleségedet s ennetek is csak kell, mert turbékolásból nem éltek meg.

— Köszönöm!

Pár nap alatt üres volt a szoba, haz,

megítélni. Nem képesek erre sem az itteni ifju török komité tagjai, sem a mozgalom többi vezető férfiai. Mindent intéző, elismert vezére a mozgalomnak nincs.

Amit már előre jelentettünk, az autokraciáról a parlamentárismusba való átmenet nemcsak a legmértékadóbb tényező és legszűkebb környezete szempontjából, hanem azok szempontjából is, akik a hatalomra törekcsenek, vagy akik megtértek, *rendkívül súlyos államjogi kísérletet jelent.* Nem lehet csodálni tehát, hogy felső helyről különböző tévedéseket, vagy szándékos mulasztásokat követtek el, melyeknek megvilágítását az alábbiakban kíséreljük meg.

Már az első hivatalos közlést sem fogadták teljes bizalommal, mert csak a képviselőházzal, nem pedig a teljes alkotmány helyreállításáról szól. Azok a kiszivárgó hírek is, melyek szerint az alkotmány kihirdetése csak akkor történt, mikor már egyes macedóniai városokban közzétették, az intelligenciára és az ifjuságra *kijózanítólag hatottak.* A török sajtó azonnal azt az álláspontot képviselte, hogy az alkotmány minden egyéb szabadságot magában foglal és a *sajtószabadsággal élt, mielőtt azt hivatalosan publikálták volna.* Az amneszciát sem hirdették ki előbb, míg azt általánosan nem követelték és még akkor sem adták meg azonnal, sőt máig sincs teljes mértékben végrehajtva. A *títkos rendőrség eltörléséről szóló iradé sem elégitette ki a kedélyeket teljes mértékben, mert azt gyanítják, hogy továbbra is fennál, sőt sokan működésének nyomait is vélik látni.*

Azt állítják, hogy a porta előtt lefolyó első tüntetések féltékenységet keltettek a Yildizben és hogy a nép háláját, amely tényleg a legszélesebb tömegben kizárólag a szultánnak szólt, a vasárnap i impozáns tüntetésben már a Yildiz elé vezették. Hogy ügyesen csinálták a dolgot, az kétségtelen.

Ugy látszik azonban, hogy az új török elemeknek a konzervatív tömeggel való összekeverése *nem tett jó összehatást,* illetőleg az összehatás némileg túl volt hangolva. Csaldást is okozott mindazon csoportoknak, amelyek egész délután késő éjszakáig sorban zárndokoltak a Yildiz elé, az a körülmény, hogy a *szultán nem jelent meg a*

nép előtt és csak tábornokai útján fejeztette ki meglegedését és üdvözlét. Csak éjjel táján jelent meg a szultán a Yildiz körül türelmesen várakozók előtt. Az a lelkesedés, amit megjelenése okozott, mutatja, hogy mily csodás hatalma van a szultán kalifának a népre és hogy mekkora hatást keltethetett volna, ha korábban lépett volna az erkélyre és ha ennek híre korábban elterjedt volna. Így ezt a hirt csak az itt forgalomba jött nagyszámu híresztelés egyikének tekintették, különösen azért, mert a *török lapok csak ma erősítik meg és csak ma közlik a szultán beszédét.*

Konstantinápoly, július 30.

Tegnap este tartották az Odeon-színházban az első ifju török népgyűlést. A földszintet és a páholyokat a rettenetes hőség dacára sok ezer ember zsufolásig megtöltötte. A gyűlést Nuri bég tözsdeügynök nyitotta meg, a ki a gyűlést háromszoros éjjennel nyitotta meg a szultánra, a népre és az ifju törökökre. Beszédét nagy lelkesedéssel fogadták. Azután egy görög, egy örmény és egy spanyol beszélt hasonló értelemben. Nagyon különös benyomást tett, hogy azt a szónokot, a ki épp beszélt, a többi szónokok körülállták és mindegyik szónok beszéde végeztével maga adta meg tenyerének összeütésével a jelt a tetszésnyilvánításra. A karzatról ismételve éltették a szultánt, a mit a monasztiri és szaloniki tüntetéseknel kerültek. Az egész gyűlés olyan próbaparlament volt, hogy a tulajdonképpeni parlamentet előkészítse.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Beiratkozások a női kereskedelmi tanfolyamba, f. évi augusztus 2—10. napjain délelőtt 10—12 óra között történek. Jelentkezők részéről a legutóbb nyert iskolai bizonyítványon kívül még a születési bizonyítvány (keresztlevél) is bemutatandó. Tandij fejében 6 korona beiratási és 50 korona első félévi tandij fizetendő a beiratkozáskor. Külön kedvezménykép a tandij negyedévi részletekben is fizethető. Az érdeklődőknek közelebbi felvilágosítást szívesen ad az igazgatóság.

Az egyháztanács ülése. A debreceni ref. egyház augusztus hó 2-án, vasárnap délelőtt 10 órakor az egyház tanácstermében presbiteri gyűlést tart. A tárgysorozat főbb pontjai: Jánosi Zoltán lelkész augusztus 1-től szeptember 1-ig tartó távozását bejelentő levele. Dávidházy János esperes va-

csak a szakács és szakácsné várták a Petőfi-párt.

Október 14-iki kelettel azt írja a költő Kerényi Frigyesnek:

— — néhány nap mulva indulunk Pest felé, itt hagyjuk Koltót, az örökké kedves emlékü Koltót, hol oly édes heteket töltünk, amilyen boldogságot halandó álmodni és elbirni csak képes . . .

Petőfi és Jókai egyik közös barátja feleségének fia született, akinek keresztapául meghívták a két poétát.

A keresztelő napján meg is jelentek a megszorodott családnál s elmentek a gyerekekkel meg a bábával a templomba.

A keresztelő pap odaszólította őket a keresztelő-medencéhez. Csak akkor szeppent meg Petőfi, mikor azt mondták neki, hogy vegye kezébe a felavatandó ifju honpolgárt. Ezt ő még nem próbálta soha. Illett a kezébe a pólyás csecsemő rettenetesképen. Amellett szepegett szörnyen, hátha sirni kezd a baba, vagy pedig el találja ejteni.

Azán felszólították, hogy térdét meghajtvá az oltár számolya előtt, mondjon el a gyermekért egy Miatyánkot. Azt elimádkozta szépeu. Ekkor a főúsztelendő ur a szer-

tartása szerinti három kérdést intézte a csecsemőhöz.

— Ellent mondasz-e a sétánnak és az ő inceselkedéseinek?

A baba meglökte Petőfit, hogy feleljen rá. Csak „igen“-t kellett rá mondani. E helyett azt felelte:

— Nem.

— Dehogyan nem, — suttogja a baba, megrántva a kabátját.

— Igen, igen! — sietett azután a fiatal keresztapa helyrehozni a tévedést s oly zavarba jött e miatt, hogy saját nevét is alig tudta azután megmondani a papnak.

— De ugyan, hogy tudad azt felelni, hogy nem mondasz ellent az ördögnek? — kérdezte tőle Jókai, amint hazafelé igyekeztek.

— Tudod, — felelte Petőfi, — én csak annyit hallottam, hogy a sétánról van szó s ilyen nagy ural nem szeretek semmiféle kollízióba jönni.

De nem is hívta azután Petőfit senki többé komának, ha jóbarátságban akart maradni vele.

gyonleltár beküldését kéri. Debrecen város átirata a tanyákon lakó ref. hívek összeírása tárgyában. A parokhiális körök rendezésére alakított küldöttség jelentése és javaslata, az iskolaszoprtok beosztására és az igazgatótanítók teendőire és hatáskörére vonatkozólag. Dávidházy János esperes az ujonnan megválasztott Konrád Irén, Barna Róza és Teleki Róza tanítónők megválasztásához beleegyezését megadta. Szűcs Elek pénztári ellenőr augusztus 5-től 26-ig szabadság idő engedélyezését kéri. Nagy Károly helybeli ref. tanító kérvénye lakásának és tantermének újra építése tárgyában. A zsoboki ref. egyház segély iránti kérvénye, leégett temploma felépítése tárgyában.

VÁRMEGYE.

Szabadságról, szabadságra. Pákozdy Sándor vármegyei főjegyző holnap jó haza szabadságáról, míg Kovács Gyula alispán a jövő héten kezdi meg 30 napig terjedő szabadságát.

Gazdasági tűz. Püspökladány határában, a szőkeszigeti bérleten szerdán este 6 órakor kigyult a Baranyi Albert tulajdonát képező szalmakazal és le is égett. A kár 2000 korona körül van, de a biztosítás révén megtérül. A tüzet a gépből kipattant szikra okozta.

Kinevezés. Kovács Gyula alispán ma Borbély József városi rendőrt, a Hajdúvármegyénél rendszeresített hajdúi állásra (600 K törzsfizetéssel és 200 K lakáspénzzel) nevezte ki.

Elhamvadtt termés. Hadházi Gergely hajdúhadházi földbirtokos tanyáján tegnap délután tűz ütött ki, a mely egy, több mint negyven métermázsza árpát tartalmazó árpakazlat teljesen elhamvasztott. A tűz a cséplőgép lokomotívjából kipattant szikrától keletkezett. A kár igen jelentékeny, a mi meg sem térül, mert a leégett termés biztosítva nem volt.

Vakmerő betörők.

Kiásták a ház falát.

Még a háznép se vette észre.

Betörő cigányok jártak szerdán éjjel Rékasi Sándor hajdunánási gazda házában. A ház oldalfalát kiásták, azután bebujtak a tiszta szobába, amelyet alaposan kifosztottak.

Elloptak 2 órerakaljat, 2 ágyciteritót, 10 darab párnát, több szoknyát és 150 korona készpénzt a komótból.

A betörők oly csendben működtek, hogy a háznép semmi gyanus neszt nem hallott, csupán a szomszéd kutyák vonítottak keservesen.

A házásó banda ellen széles körű nyomozást indított a csendőrség.

Keresztelés és temetés.

Egy anya tragikus halála.

Öröm és bu a tanyai házban.

Szomorú és mélyen megható tragikus eset történt tegnapelőtt a Debrecenből nem mesze fekvő Hosszupályi község határában levő Tököz-tanyán. Egy anya halt meg ir-

telen, tragikus halállal a gyermekágyon, alighogy kis gyermeke megszületett.

A tragikus halállal elhalt asszonyt Pallás Jánosnének hívják. Saját földjükon, Tököz-tanyán laknak. Pallás Sándorné tegnapelőtt egy egészséges fiugyermeknek adott életet. Azonban ő már nem élvezhette az anyai örömeiket, mert alighogy a kicsi megszületett, hirtelen erős láz vette elő, amely rohamosan fokozódott, úgy, hogy pár órai szenvedés után meghalt.

A tragikus halálesetről a husszapályii előljáróság nyomban értesítette a debreceni királyi ügyészséget, amely intézkedett, hogy a holttestet szállítsák be Hosszapályi községbe és ott a derecskei járásbíróóság kiküldöttje jelenlétében a debreceni törvényszéki orvos felboncolja. A boncolás ma délelőtt tizenegy órakor fog megtörténni.

Pallás Sándor házába tehát egy időben költözött be az öröm és a bu. A kis gyermek megkeresztelését nyomon fogja követni édes anyja temetése.

HIREK.

A trieszti gyilkosság. Fabri Lucia, mint a Corriere de la Sere jelenti, Algierban született. Mindig az volt egyedüli vágya, hogy fiából becsületes, derék embert neveljen. Nem volt beszédes természetű és sokat sirt. Szép ruhái és ékszerei voltak. Naponta tíz lírát keresett, érthető tehát, hogy kénytelen volt adósságokat csinálni. Az impressziója, akinek ötven koronával tartozott, azt tanácsolta neki, hogy tegye zálogba az ékszereit, mire ő ezt felelte:

— Nem tudok megválni az ékszereimtől. Ezek fogják a ravatalomat ékesíteni. Meghalok nemsokára. Rosz végem lesz!

Az elöntött alagut. A Lötshberg-alagut rémes szerencsétlensége mindig izgatja az embereket. Az alagut egyik mérnöke a katasztrófáról ezeket a részleteket mondta el:

— Magam is ott dolgoztam az alagutban s végezve, a 2450. sz. kilométerkönel vártam a munkásokra. Kifelé haladóban észrevettem, hogy az alagut falain át sárga víz szivárog ki. Ez nem volt szokatlan dolog. Aggodalom nélkül meggyújtották a kánócokat. Hétszer robbantottak s a nyolcadik robbantásnál beállott a katasztrófa. Irtózatos légvonal állott be, azután tompa moraj hallatszott s irtózatos iszapáradat tódult a fal egy nyílásán az alagutba.

Metted Salasso, egy munkás elmondja, hogy a mérnök azonnal ezt kiáltotta feléjük:

— Via, via, salva teri!

De ez sajnos, már későn volt. Huszonöt embert elragadott és eltemetett az iszapár, mely akkor már egy méter magas volt.

Szejezett leány.

A freiburgi kivégzés.

Nyilatkoznak a miniszterek.

Az egész világ lapjai megírták, hogy a szász igazságügy-miniszter kétszer is a halálra ítélt Beyer Margit megkegyelmezése iránt tett előterjesztést a szász királynak, de az ridegen elutasította.

A kivégzés megtörtént, de a hirt csak most cáfolják, amikor a szász király azt látja, hogy a

klasszikus viselkedése nem tulságosan rokonszenves a világnak.

Drezdából táviratozzák, hogy hivatalos kommunikét adtak ki, mely szerint *úgy az igazságügy-miniszter, mint a miniszterelnök, a kegyelmi kérvény elutasítását javasolta a királynak.*

VÁROSHÁZA.

Az ujjáalakított közgyűlési terem.

A városháza közgyűlési termét alaposan kikezdte az idő vasfoga, úgy hogy renoválása elkerülhetetlen. A tanács 2 gázkályhát és 2 szellőztetőt építtetett és miután a fal-festés is lekopott, elhatározta, hogy újrafesteti. A főmérnök Thieszen Arthur vállalkozótól kért költségvetést, aki 2660 koronát kért a festésért. A tanács nem döntött még a dologban, mert nagyon drágának találja a költségeket, mert a rozoga karzat helyreállítása is sokba fog kerülni és a különben is elavult épületre nem szívesen költenek nagyobb összeget, hiszen az új városháza építésének ügye hova-tova elkerülhetetlen lesz.

Közkutak a Csapókertben. A Csapókerti lakosság több közkut furását kérte a tanácstól, mert a külön városrésznek is beillő kertségben nincs jó ivóvíz. A tanács felhívta a számvevőséget, hogy jelöljön ki tizedzetet a kutfurási munkákra.

Kitiltás. A kellemetlen bevándorlók közül való Weiszberger Dávid. A rendőrség végre is megunta csavargásait és kitiltotta a város területéről. Weiszberger azonban annyira megkedvelte Debrecen, hogy minden áron vissza akar térni és folyamodott a kitiltás visszavonásáért, de a tanács elutasította.

Az iparpártolás terhei. Az iparpártolás hangzatos jelszava alatt sok, felesleges költségre kényszeríti a közhangulat a várost. A múlt évben megtelepült halkan-zervgyár számára is így épített a város osz-tornát a Homokkertből a máv. pályatest alatt a Petőfiterig a szennyvizek levezetésére. A csatorna építése sok ezer koronába került és most — úgy értesültünk — a halkan-zervgyár elköltözik Debrecenből. A tanács, miután a csatorna már készen van, utasította a tisztifőügyészt, hogy a máv. igazgató-ságával kösse meg a csatornahasználati szerződést. Eső után köpönyeg.

Wilson cirkusza jön. Az előző évekről ösmert Wilson-cirkusz 30 napra kért játszási engedélyt és a köztérhasználati díjat ez időre 100 koronában kéri megállapítani. A kérelmet kiadták a főkapitánynak.

Világítást kérnek. A kis Zöldfa-utcán, a mely a Kandiát köti össze a Nap-utcával, mint a lakosok panaszzolják, nincs gázlámpás, csupán a két végéről világít be a két szomszéd utcáról a gázláng, de ez a világítás oly csekély, hogy az utca közepén koromsötét van mindig. A tanács a kérelmet kiadta a gázyári igazgatónak. Mennyivel könnyebb lett volna a tanácsnak egyszerűen megadni a méltányos kérelmet!

Egy kereskedő bűnös üzelmel.

Furfangos adós.

Letartóztatott kereskedő.

A debreceni rendőrség egy-két hét óta tartó nyomozást fejezett be tegnap, me-

lyet egy kereskedő bűnös üzelmelnek teljes kikutatására folytatott.

Bár a bűnös kereskedő nem debreceni, hanem nyiregyházi lakos, azonban családsainak, furfangjainak számai, melyekkel bűneit üzte, Debrecenbe is elnyulnak, sőt Debrecenben sikerült kinyomozni azokat a dolgokat, amelyek a bűnös kereskedő furfangos üzelmelre legfényesebb világosságot derítenek.

Hornyák Lajos nyiregyházi ruha- és férfi-szabó cég tulajdonosa ez a kereskedő. Üzlete Nyiregyháza egyik legforgalmabb helyén van és az egész város jömenetelének ismerte Hornyák üzletét. Azonban a cifra és diszes kirakatokon belül sötét dolgok történtek. A valóság meghazudtolta a látszatot, amennyiben Hornyák Lajos üzletének forgalma napról-napra csökkent és ő mindinkább közeledett az anyagi romlás-hoz, amely nem éppen kecsesítő jövövel tártá felé karjait.

Hornyák, amikor látta, hogy anyagi tönkrejutása már elkerülhetetlen, kijátszott hitelezőit. Egyre-másra tüntette el a raktárban levő árukat, így akarván megmenekülni a tönkrejutás keservétől. Mikor az üzletében s raktárában levő áruk javarészt elszállították és azokról a hamis könyvelést bevezette, esődot kért maga ellen.

Azonban Hornyák Lajos bűnös manipulációi valahogyan napfényre kerültek, a miről a hitelezői is, akik leginkább bécsi és budapesti nagy cégek, tudomást szereztek. A megkárosított hitelező cégek ekkor bűnvádi följelentést tettek a nyiregyházi rendőrségen Hornyák Lajos ellen hitelezési csalás miatt.

A nyiregyházi rendőrség széles körben indította meg a nyomozást, melynek során kiderült, hogy a bűnös kereskedő elsikkasztott áruinak javarészt Debrecenbe szállította és itt helyezte el. A nyomozásnak ezen eredményéről táviratban értesítettek a debreceni rendőrséget, amely a kért nyomozást azonnal megindította.

A nyomozást Mile Pál rendőrfogalmazó és Dobos József rendőrbiztos vezette, akiknek sikerült kinyomozniok, hogy Hornyák Lajos a Debrecenbe szállított áruinak egy részét a vasuti raktárban, más részét pedig Rosenberg Albert özvegye és fia beraktározási vállalatánál idegen név alatt helyezte el. A debreceni rendőrség a nyomozás eredményéről távirati uton értesítette a nyiregyházi rendőrséget. A táviratra csakhamar megérkezett a válasz, amelyben a talált árukra bűnügyi zárlat foganatosítását kérték. Természetesen ez is megtörtént, még pedig Hornyák több budapesti hitelezője képviselőjének jelenlétében.

A bűnös kereskedőt, aki ilyen furfangal akarta hitelezőit kijátszani, a nyiregyházi rendőrség erre még tegnap letartóztatta és a további eljárást folytatják ellene.

SZINHÁZ.

Szintársulatok szervezése. A következő őszi és téli évadra most kezdődik úgy a fővárosi, mint a vidéki szinigazgatók társulatának a szervezése. A színész-egyesület külön felhívást bocsátott ki, hogy a szinigazgatók és színészek most jelentkezzenek, mert az új színészeti törvény értelmében az új szerződéseket ezentul szeptember hónaptól kezdve kell megkötöni. Ez a felhívás bennünket debrecenieket is érdekel, amennyiben megtudjuk belőle, hogy a mód és alkalom éppen most van meg arra, hogy az igazgató társulatának kifogásolt részének megfelelő szerződéseket kössön. Zoltay Gyula debreceni szinigazgatónak a...

Legjobb a Békési Róza „Rózsza” szinszappana

inkább fel kell használnia ezt az alkalmat, mert augusztusban már a téli évad során Debrecenben működő társulatának névsorát is be kell mutatnia a színház-bizottságnak.

A debreceni színtársulat holnapra egy hétre tartja első előadását Mármaros-szigeten, ahol ez alkalommal a Császár katonái dráma kerül színre.

Gróf Eszterházy váltói.

Letartóztatott debreceni bizományos.

Liedermann Aurélt fogva tartják.

Távirati tudósítás nyomán már jelentettük olvasóinknak, hogy gróf Eszterházy Pál, a Vilmos huszárezred dalás hadnagya feljelentette Liedermann Aurélt volt debreceni lakost, jelenleg budapesti tőzsdebizományost, mert ez tőzsdejátekra csábította és mintegy hetven ezer koronával megkárosította, oly módon, hogy a differenciákra óvadékokat és váltókat szedett a gróftól.

A rendőrség tudvalevőleg letartóztatta a tőzsdebizományost, aki beismerte, hogy Eszterházy pénzt elvesztette a tőzsdén, de kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek. Liedermannat tegnapelőtt átvitették az ügyészség fogházába s az iratokat áttették a vizsgálóbíróhoz.

Az akták áttanulmányozása után a vizsgálóbíró a tőzsdebizományos további fogvatartása mellett döntött. A végzés ellen dr. Gál Jenő védőfolyamodást jelentett be a törvényszék váditanácsához.

UJDONSÁGOK

Debreceni tájékoztató.

Főiskolai olvasóterem (Colégium) nyitva Vasárnap kivételével naponta d. e. 8-12. d. u. 3-6. Főiskolai anyakönyvtár (Collégium) nyitva Vasárnap kivételével naponta d. e. 8-12. d. u. 3-6. Főiskolai múzeum (Collégium) nyitva vasárnap d. e. 10-12. — Városi múzeum (Hatvan-u. 23.) nyitva minden szombat d. u. 2-4. Vasárnap d. e. 10-12-ig. — Osokonai ereklyetár (Hatvan-u. 23.) nyitva minden szombat d. u. 2-4. Vasárnap d. e. 10-12. — Gönczy tanszermúzeum (Hatvan-u. 23.) nyitva minden szombat d. u. 2-4. Vasárnap d. e. 10-12. — Zenede Csepő-utca 20. — Tornacsarnok, Péterfia-utca 76. Köz ügyesítő műhely. Kereskedelmi iskola. Nyitva Szerda- és Szombat d. u. 2-5. Siketnéma tanintézet. Csepő-u. Vetőmag vizsgáló állomás. (Pallagi gazdasági tanintézet.) Dohány kísérleti állomás. (Pallagi gazdasági tanintézet.) Vegykísérleti állomás. (Pallagi gazdasági tanintézet.) Közkórház. Péterfia-u. végén, betegök d. u. 2-4-ig látogathatók. Női klinika. Atilla-tér. Gyermekmenhely. Mester-u. végén. Margit fürdő telep. Péterfia-u. Vízgyógyintézet. A nagygyérden. Dohánygyár. Atilla-tér. M. Á. V. műhely Állomás. István malom. Péterfia-u. Stern kofogó r.-t. Vénkert. Falk kofogógyár. Miklós-u. végén. Gebauer ércokoporsó gyár. Homokkert. Brótakarmanégyár Margit fürdőtelep.

* Hibásan beszélők tanfolyama.

A beszédhibák javítására szolgáló állami szaktanfolyamot, mely a napokban ért véget Budapesten, elvégezte dr. Matolcsy László, a debreceni Dóczy-intézet tanára is, aki ily gyógypedagógiai tanfolyam vezetésére kitűnő képesítést nyert. Matolcsy augusztus hónap folyamán 6-8 gyermekkel, esetleg felnőttekkel is, tanfolyamot hajlandó rendezni. A tanfolyamra beiratkozhatnak dadogók, hebegők, selypítő és más hibás beszédű, azonkívül

halló néma gyermekek is. Mindenféle felvilágosítást megad Matolcsy dr., délután 4-6 óra bözt, Kossuth utca 33. sz. alatt, a tanári könyvtárban, a hol jelentkezőket csak korlátolt számban fogad el. A szülők figyelmét, kiknek hibás beszédű gyermekeik vannak, felhívjuk a tanfolyamra.

* A debreceni máv. üzletvezetőség hivatalosan közli, hogy a szatmár-bikszádi hév., Avasujváros-bikszádi vonalán az összes forgalom ismét megnyílt.

* Halálozás. Vettük a következő gyászjelentést: Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, a felejtethetlen jó nőnek, anyának, leányunknak, testvérnek, sógornak, mennynek és áldott emlékü jó rokonnak Kiss Józsefné szül. Rentka Erzsébet asszonynak, folyó hó 29-én, d. e. 10 órakor, életének 31-ik, boldog házasságának 11-ik évében, 8 napi súlyos betegség után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei f. hó 31-én, d. u. 4 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint az Apaffy-utca 131. sz. házunktól a Kossuth-utcai temetőbe örök nyugalomra tétetni. Mely végtiszteségtételre rokonainkat, barátainkat és jó ismerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. Bánatos férje: Kiss József. Gyermekjei: József, Laci és Erzsike. Szülei: Rentka János és neje Dobrozi Mária. Testvére: Ilona férjével Veress Istvánnal és gyermekeivel, Gyula, Vilma férjével Forgács Istvánnal és gyermekeivel, Árpád nejjével Czuban Klárral, János, József, Pál és Lajos. Anyósa: özv. Kiss Bálintné. Sógornéja: özv. Kovács Gyuláné. Kiss Gyula nejjével Koh Teréziával és gyermekeivel. Valamint számos rokon nevében is. A temetést Gebauer Károly temetkezési intézete rendezi.

* Ismét romlott gyümölcs. Tegnap reggel a Piac-utcai gyümölcspiacon K. Szalay Béla dr. rendőr orvos és Nagy Imre polgári biztos vizsgálatot tartottak, amelynek az lett az eredménye, hogy tizenhét asszonytól koboztak el éretlen gyümölcsöket. Az egészségre ártalmas gyümölcsöt árusító asszonyok ellen a rendőrség megindította az eljárást.

* Tisza nem lovagol. A lapok azt írták, hogy a tátralomnici lóversenyek alkalmával Tisza István gróf nyergébe száll és részt vesz a seniorok versenyén. Tisza gróf megcáfolja ezt a hírt:

— Nem is vagyok Tátralomnicon — mondta — aztán meg én csak a nagyváradi versenyeken szoktam részt venni.

* A debreceni máv. üzletvezetőség hivatalosan közli, hogy a fogaras-brassói hév. fogaras-osinkai vonalrésze Mandra, Sárkánytanya, Sárkány, Vad és Osinka állomásokkal, továbbá a brassó-vledényi vonalrésze Brassó-Bertalan, Vidombak, Feketealom, Szunyogszék és Vledény állomásokkal f. hó 29-én a közforgalomnak átadott.

* Kabaret az Angol Királynő kertjében. Elsőrangú műelőadás lesz része a debreceni közönségnek szombat, vasárnap, hétfő és kedden, aug. 1, 2, 3 és 4-ikén. A Jarden de Paris, a Bonbonniere és a Modern színház tagjai közül jönnek le, hogy szórakoztassák a nyári Debrecen. Balogh Boske, a Jarden de Paris és a budapesti Bonbonniere tagja, kiváló erő. Bájos megjelenése és előadó művészete által ma egyike a legnépszerűbb primadonnáknak Budapesten. Abaffy Margit, a Király színház fiatal, tehetséges tagja kupléival és táncával mindenütt feltűnést keltett. A konferansie szerepét Máhr Nándor, a volt milliomos végzi. Máhr Nándor, Keleti Ju-

liska férje ismeretes az egész országban. Milliókkal rendelkezett és feleségével mindent elköltöttek és most a kabaret-művészetnek hódol. A többi tagok közül a Horváth-párt jól ismerjük. Ők is teljesen új műsorral fognak szerepelni. Simay István, a Modern és a Király színház tagja, fiatal, tehetséges erő, a ki most mutatkozik be először a debreceni közönségnek. Hétfőn és kedden elsőrangú vendégszereplés lesz. Az estély 9 órakor kezdődik. Belépő-díj 3 és 2 korona.

* Tegnap halottak. A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalnál: Osonka Józsefné ref. 38 éves, Posta Béla ref. 6 éves, Kiss Józsefné r. kath. 30 éves, Haslmeyer Lipót r. kath. 63 éves.

* Riadalom a pályaudvaron. A debreceni vasuti pályaudvaron tegnap délelőtt 11 órakor az érmihályfalvai személyvonat beérkezése után riadalom volt. Egy jól öltözött fiatal ember, aki azzal a vonattal érkezett, hirtelen összeesett a pályaudvaron és vértől elborítva terült el a sínparók mellett. Az állomásfőnökségről nyomban telefonáltak a mentőknek, akik az összeesett és még mindig eszméletlen fiatal embert beszállították a kórházba. Megállapították, hogy a fiatal ember Kénesi Imre, szilágy-somlói gyógyszerészsegéd, aki egy a nyakán levő elmérgesedett patánás gyógyítása céljából jött Debrecenbe, hogy a kórházba fölvetesse magát. A pályaudvaron azonban oly erős fájdalom vett rajta erőt, hogy elájult és amint elesett, a mérges pattanás kifakadt s a belőle kiömlő vér elborította arcát. Kénesi Imrét gyógykezelés alá vették a kórházban.

* A debreceni munkás dalegylet működő tagjait értesítjük, hogy a tanórak pénteken megkezdődnek. Felkérjük tehát az egylet tagjait, hogy a jelzett időben pontosan megjelenni sziveskedjenek. Az elnökség.

* Megkéselt feleség. A Széchenyi- és Simonffy-utcát összekötő Halközben tegnap délelőtt nagy ribillió volt. Egy, ebben az utcában lakó közsörös, Szentimrei Károly megkéselte feleségét, mert az pénzt kért tőle. A véres eset úgy történt, hogy Szentimrei Károlyné a piacon különböző dolgokat akart vásárolni és e célból férjétől pénzt kért. Szentimrei adott is nejjének bizonyos összeget, azonban ez keveselte és még 20 fillért kért hozzá. A közsörös megtagadta neje kérését és mert ez nem akart távozni, míg a piaci bevásárlásokra szükséges pénz nem volt elég, Szentimrei fölkapott egy éppen félig közsörült kést és azzal hátulról megszurta nejét. Csakhamar népesödület keletkezett a véres eset színhelye körül. A rendőr telefonált a mentőkért, a kik a megsebzett asszonyt beszállították a kórházba. Szentimrei a nagy tollongásban elmenekült, azonban később a Bika szálloda előtt egy rendőr felfedezte és bekísérte a rendőrségre, a hol az eljárást megindították a vérengző férj ellen. Szentimrei Károlyné állapota súlyos, de nem veszélyes.

* Razzia. Az éjszaka a rendőrség razziaát tartott a városban. Előállítottak 7-8 lakás- és foglalkozás nélküli csavargót.

* Szepességi tanító a jövő tanévre 1-2 magyar gyermeket a német nyelv elsajátítása céljából teljes ellátásra elfogad. A német nyelvnek szóban és írásban való eredményes megtanulásáért kezességet vállal. Cím: Szedélyi József községi tanító Bindt, u. p. Márkusfalva (Szepesmegye).

* **Hercegi hajlamok a csavargóban.** Az este 9 órakor két apró inasgyerek feljelentést tett a rendőrségen Kovács János nevű, züllött csavargó ellen, akit Eulenburg német herceg hajlamaival vádoltak. A rendőrség letartóztatta.

* **Véres verekedés** cím alatt megírtuk, hogy a Zenélő órához címzett vendéglőben egy nyomdász segédet verekedés közben súlyosan megsebesítettek. Ujabbán arról veszünk jelentést, hogy a véres verekedés nem a Zenélő órához címzett vendéglőben, hanem a vendéglő előtt, az utcán történt.

* **Simonyi-ut 10. számú nyaraló eladó,** értekezhetni ugyanott.

* **Puritas szappan,** felséges fehér-rózsza illatu, fehér színű, bőrfinomító, lanollinnal készült remek szappan, méltó párja a már jól ismert pármái ibolya szappannak. 1 drb. 70 fillér, 3 drb. 2 kor. Kitűnő gyermek szappan 1 drb. 40 fillér, 3 drb. 1 kor. Mindkét szappant készíti Szabó Béla pipere-szappan-gyáros, Miskolcon. Főraktár Debrecenben, Jósá és Jóna drogériájában.

TÁVIRATOK.

Dunába fult urleányok.

Baja, július 30. Horváth Irén 19 és Glaser Anna 20 éves urleányok, akik Deli Géza kereskedőnél voltak látogatásban, fürdés közben a Dunába fultak. A holttesteiket még nem fogták ki.

Szaid pasa a helyzetről.

Konstantinápoly, július 30. Az új Künsük (kiesi) Szaid pasa rendkívül erélyes hangu nyilatkozatot tett a párisi „Matin” tudósítója előtt a helyzetről. Kijelentette, hogy minden idegen beolvasolás nélkül önállóan fog cselekedni a szultán és a biradalom népeinek javára.

Gyilkos osendőr.

Nagybánya, július 30. Lengyel Jánost, az aratásra szabadságot katonát rendre intette Pásztor György osendőr. A katona nem sokat hederített a csendőrre, hanem feleselni, majd dulakodni kezdett vele, miközben a katona a csendőrt megharapta. Több se kellett a csendőrnek, kardot rántott és kaszabolni kezdte a katonát, aki vértől borítva esett össze. Az arcát és fejét borzalmasan felkoncolta a csendőrkard. A fülét és orrát teljesen levágta, azonkívül még a testén is több halálos sebet ejtett. A szerencsétlen katona a halálán van, a csendőrt letartóztatta a hadbíró.

Felrobbant hordó.

Győr, július 30. Móri János vendéglős ma Brunezky Brunó pintérral hordókat vizsgálgatott. A szesztartalmu hordók egyike, amelyben gázok fejlődtek, a közel tartott gyertyától felrobbant. A hordó dugója oly erővel löködt ki, hogy Móri agyába furódott, aki nyomban szörnyet halt. A robbanás következtében Brunezky is súlyosan megsebesült. Az égő szesz felgyújtotta a házat, amely leégett.

Az amerikai pénz-utalványok.

Newyork, július 30. Zerkowitz Emil, a kereskedelemügyi kormány kiküldötte kieszközte Washingtonban a postaügyi államtitkár helyettesénél, hogy nyomasson angol és magyar nyelvű postai utalványokat, hogy a pénzküldéssel foglalkozó magán zugbankárok vissza-

éléseinek elejét vegyék. Már régen kellett volna ezt megtenni: amíg Amerikából pénzt küldtek haza. Most van már magyar postautalvány, de nem jó haza pénz.

Szöknek az elcsapott basák.

Konstantinápoly, július 30. Az elcsapott basák, a régi rendszer hívei remegő szívvel számlálják a napokat, mert tudják, hogy nemsokára a bosszu napjai következnek. Szelim Melhamed földmivelésügyi miniszter szökését megerősítik. Szelim basa egyike volt a legutáltabb embereknek, a legtelhetlenebb tolvaj volt. Milliókat lopott össze és most bizonyára örül, hogy a pusztá életét megmenthette. A basát az olasz nagykövetség mentette meg.

Tapolca község porig égett.

Tapolca, július 30. Ma délelőtt a község két pontján csaknem ugyanazon időben tűz ütött ki, mely a nagy szélviharban gyorsan tova-terjedt. A nép a határban dolgozott és mire hazaért, már lángokban állott az egész község. Este már 120 ház égett. A kétségbeesett lakosság alig tudta menteni a legszükségesebbeket, a fékezhetetlen elemmel szemben tehetetlen volt. A tűz még éjtélkor is ég. A község lakossága a szabad ég alatt tanyáz. A tűzben temérdek vagyon, sok állat pusztult el. Hir szerint két nő is beleégett.

Gyilkosság a határszélen.

Beszterce, július 30. Artudion János gazdát a budaki országuton vérbe fagyva találták. A csendőrök a gyilkost letartóztatták. Az illető 22 éves cigány legény, aki azonban nevét nem mondta meg, de bevallotta, hogy Buku nevű oláh bérkocsissal ő ölte meg a gazdát, akit azután kiraboltak.

Öt nap alatt Amerikába.

Newyork, július 30. Az észak-német Lloyd új, nagy, gyors gőzhajója, a „Kronprincessen Cecilia” ma ért át s az Oceánt járó hajók számára új rekordot állított fel. A hajó Cherbourg francia kikötőből Newyorkig az utat öt nap, 15 óra és 23 perc alatt tette meg, bár egy napig heves viharokkal is kellett megküzdenie. Ez eddig a legnagyobb gyorsaság, melylyel Európából Amerikába került hajó.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Puskatussal verte le a cimboráját.** Nagytermészetű ember Tar István 30 éves, szoboszlói lakos. Január 25-én, este Harangi Mihály nevű cimborájával összeszólalkozott és miután az ellenkezett, két csövű vadászfegyverének tusával véresre verte. A debreceni törvényszék a nagytermészetű vádlottat jogerősen 14 napi fogházra és 10 K pénzbüntetésre ítélte.

§ **Szabadságon.** Szűts Miklós dr. törvényszéki elnök, Budaházy Zoltán, Tatay Ferenc és Tóth Aurél törvényszéki bírák megkezdték szabadságidejűk kitöltését.

§ **Gondatlanság vádja alatt.** Ez év március 24-én Mikepéresen a Murvai-féle tanyán Varga Imre 15 éves cselédet meg- rugta Fekete János mikepéresi lakos lova. Gondatlanságból okozott testi sértésért került vád alá, mert állítólag a lovat nem kötötte meg, miután azonban a tárgyaláson több tanúval igazolta, hogy ő a lovat a levert karóhoz kötötte és onnan valaki más oldhatta el, jogerősen felmentette a törvényszék.

Ítélet.

1710/1908. kib.

Debrecen sz. kir. város rendőrkapitánysága bűnügyi osztálya, mint a közigazgatási hatáskörébe utalt kihágási ügyekben elsőfoku rendőri büntető bíróság a Weinstein Jakab ellen indított kihágási ügyekben, alólított helyen és időben a közigazgatási bizottság 444/907. kb. sz., ez ügyben hozott másodikfoku ítélete rendelkezésének figyelembevételével a megtartott újabb tárgyaláson következőleg

ítélt:

Weinstein Jakab szül. Vécs, 43 éves, izr. nős, lakik: Széchenyi-utca 25. szám alatt, vagyonos, büntetett előéletű tejkereskedő:

tejhamisítás és hamisított tejnek közfogyasztásra boesátása, közforgalomba hozatala által elkövetett kihágás miatt az 1895. évi XLVI. t.-c. 3. §. a) és c) pontja és az 1896. évi 83286. számú földmivelésügyi m. kir. rendelet 18. §-ának a) és c) pontja alapján

15 napi lezárással és 200—200 korona pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén újabb 10—10 napi elzárással büntetettik s a felmerülhető eljárás, esetleg tartási költségekben marasztaltatik. A megállapított pénzbüntetések jelen ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt végrehajtás terhe alatt fizetendők s az 1901. évi XX. t.-c. 23. §-ában meghatározott célokra fordítandók és egyenlő arányban a városi házi és a m. kir. központi állami pénztárakba szolgáltatandók be.

Köteleztetik továbbá Weinstein Jakab a jogerős marasztaló ítéletnek saját költségén, az idézett törvény 7. §. és az idézett rendelet 21. §. 2. pontja alapján, a 4 helyi napi lapban való közzétételére az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt; ellen esetben azt költségére a hatóság eszközli.

Miután a 14 drb. husz literes és 4 drb. 15 literes tejesedényben levő hamisított tej-mennyiség elkoboztatott és marasztalt beleegyezése folytán is megsemmisítettett, ez irányban további intézkedés szüksége nem forog fenn.

Indokolás.

Az előző tárgyaláson megállapított:

I.
1907. év máj. 19-én a máv. állomáshoz állandóan kirendelt rorsparancsnok több vasuti hordárral tetten érte Weinstein Jakab helybeli tejkereskedő tejkijárusítóját; Török Sándort, amint a vasuton érkezett tejmenynységet vízzel hamisította. Az egész tejmenynység elkoboztatván, a vett minták vegyelemzés végett a helybeli kir. gazdasági vegyvizsgáló állomásra küldettek ki; míg az eljárás a tejhamisítás részletei, valamint a tettesek és bűnrészesek kipuhatólása iránt azonnal folyamatba tetetett.

A tett vallomások és a beérkezett vegyelemzési bizonylatok alapján megállapított, hogy kint a vasuti állomásnál Török tejkijárusító hamisította vízzel a tejet s a hamisított tejet forgalomba hozta s ezen ténykedéséről alkalmazója, Weinstein semmit sem tudott, míg az üzletben Weinstein, Török Sándor és Husi Lajos hetes közreműködésével hamisította a tejet s azt forgalomba is hozatta; továbbá megállapított az elemzési bizonylat adatai szerint, hogy már a vonaton érkezett tej is kifogás alá esik, az is vízzel hamisított.

Ez utóbb említett tejhamisításra vonatkozólag, mivel a tej gróf Dégenfeld József szatmármegyei birtokáról származott, a nagykarolyi főszolgabíró kerestetett meg a kihágási eljárás megindítása végett.

Weinstein Jakab, a tejesarnok tulajdonosával szemben úgy a tejhamisítás, mint a hamisított tejnek forgalomba hozatala által elkövetett kihágás tényálladéka volt megállapítható.

Weinstein beismeri, hogy a tejesarnokban évente, április hó közepétől október hó végéig jéggel keverte a tejet; ezt azonban, vallomása szerint, hűtés céljából s azon okból tette, hogy a tej feladja felét, hogy az eladásból visszamaradt tejmenynység turó

inkább fel kell használnia ezt az alkalmat, mert augusztusban már a téli évad során Debrecenben működő társulatának névsorát is be kell mutatnia a színház-bizottságnak.

A debreceni színtársulat holnapra egy hétre tartja első előadását Mármaroszigeten, ahol ez alkalommal a Császár katonái dráma kerül színre.

Gróf Eszterházy váltói.

Letartóztatott debreceni bizományos.

Liedermann Aurélt fogva tartják.

Távirati tudósítás nyomán már jelentettük olvasóinknak, hogy gróf Eszterházy Pál, a Vilmos huszárezred daliás hadnagya feljelentette Liedermann Aurélt volt debreceni lakost, jelenleg budapesti tőzsdebizományost, mert ez tőzsdejátékra csábította és mintegy hetvenezer koronával megkárosította, oly módon, hogy a differenciákra óvadékokat és váltókat szedett a gróftól.

A rendőrség tudvalevőleg le tartóztatta a tőzsdebizományost, aki beismerte, hogy Eszterházy pénzét elvesztette a tőzsdén, de kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek. Liedermannat tegnapelőtt átvitették az ügyészség fogházába s az iratokat áttették a vizsgálóbíróhoz.

Az akták áttanulmányozása után a vizsgálóbíró a tőzsdebizományos további fogvatartása mellett döntött. A végzés ellen dr. Gál Jenő védő folyamodást jelentett be a törvényszék vádtanácsához.

UJDONSÁGOK

Debreceni tájékoztató.

Főiskolai olvasóterem (Collégium) nyitva Vasárnap kivételével naponta d. e. 8—12. d. u. 3—6. Főiskolai anyakönyvtár (Collégium) nyitva Vasárnap kivételével naponta d. e. 8—12. d. u. 3—6. Főiskolai múzeum Collégium) nyitva vasárnap d. e. 10—12. — Városi múzeum (Hatvan-u. 23.) nyitva minden szombat d. u. 2—4. Vasárnap d. e. 10—12-ig. — Osokonai ereklyetár (Hatvan-u. 23.) nyitva minden szombat d. u. 2—4. Vasárnap d. e. 10—12. — Gőzmozgató tanszermúzeum (Hatvan-u. 23.) nyitva minden szombat d. u. 2—4. Vasárnap d. e. 10—12. — Zenede Csepő-utca 20. — Tornacsarnok, Péterfia-utca 76. Kézfigyelő műhely. Kereskedelmi iskola. Nyitva Szerda és Szombat d. u. 2—5. Siketnéma tanintézet. Csapó-u. Vetőmag vizsgáló állomás. (Pallagi gazdasági tanintézet.) Dohány kísérleti állomás. (Pallagi gazdasági tanintézet.) Vegykísérleti állomás. (Pallagi gazdasági tanintézet.) Közkórház. Péterfia-u. végén, beteg d. u. 2—4-ig látogathatók. Női klinika. Atilla-tér. Gyermekmenhely. Mester-u. végén. Margit fürdő telep. Péterfia-u. Vizsgálóintézet. A nagyerdőn. Dohánygyár. Atilla-tér. M. A. V. műhely Állomás. István malom. Péterfia-u. Stern kefégyár r.-t. Vénkert. Falk kefégyár. Miklós-u. végén. Gebauer ércokoporsó gyár. Homokkert. Brótakarmánygyár Margit fürdő telep.

* **Hibásan beszélők tanfolyama.** A beszédhibák javítására szolgáló állami szaktanfolyamot, mely a napokban ért véget Budapesten, elvégezte dr. Matolcsy László, a debreceni Dóczy-intézet tanára is, aki ily győgyepedagógiai tanfolyam vezetésére kitűnő képesítést nyert. Matolcsy augusztus hónap folyamán 6—8 gyermekkel, esetleg felnőttekkel is, tanfolyamot hajlandó rendezni. A tanfolyamra beiratkozhatnak dadogók, hebegők, selypítő és más hibás beszédű, azonkívül

halló néma gyermekek is. Mindenféle felvilágosítást megad Matolcsy dr., délután 4—6 óra bözt, Kossuth utca 33. sz. alatt, a tanári könyvtárban, a hol jelentkezőket csak korlátolt számban fogad el. A szülők figyelmét, kiknek hibás beszédű gyermekeik vannak, felhívjuk a tanfolyamra.

* **A debreceni máv. üzletvezetőség** hivatalosan közli, hogy a szatmár—bikszádi hév., Avasújváros—bikszádi vonalán az összes forgalom ismét megnyílt.

* **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, a felejtethetlen jó nőnek, anyának, leányunknak, testvérnek, sógornak, mennynek és áldott emlékü jó rokonnak Kiss Józsefné szül. Rentka Erzsébet asszonynak, folyó hó 29-én, d. e. 10 órakor, életének 31-ik, boldog házasságának 11-ik évében, 8 napig súlyos betegség után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei f. hó 31-én, d. u. 4 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint az Apaffy-utca 131. sz. házunktól a Kossuth-utcai temetőbe örök nyugalomra tetetni. Mely végtiszteségtételre rokonainkat, barátainkat és jó ösmerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. Bánatos férje: Kiss József. Gyermekai: Józsika, Lacika és Erzsike. Szülei: Rentka János és neje Dobrozi Mária. Testvére: Ilona férjével Veress Istvánnal és gyermekeivel, Gyula, Vilma férjével Forgács Istvánnal és gyermekeivel, Arpád nejjel Czubán Klárral, János, József, Pál és Lajos. Anyósa: öz. Kiss Bálintné. Sógornéja: öz. Kovács Gyuláné. Kiss Gyula nejjel Koh Teréziával és gyermekeivel. Valamint számos rokon nevében is. A temetést Gebauer Károly temetkezési intézete rendezti.

* **Ismét romlott gyümölcs.** Tegnap reggel a Piac-utcai gyümölcspiacon K. Szalay Béla dr. rendőr orvos és Nagy Imre polgári biztos vizsgálatot tartottak, amelynek az lett az eredménye, hogy tizennyolc asszonytól koboztak el éretlen gyümölcsöket. Az egészségre ártalmas gyümölcsöt árusító asszonyok ellen a rendőrség megindította az eljárást.

* **Tisza nem lovagol.** A lapok azt írták, hogy a tátralomnici lóversenyek alkalmával Tisza István gróf nyergébe száll és részt vesz a seniorok versenyén. Tisza gróf megcáfolja ezt a hírt:

— Nem is vagyok Tátralomnicon — mondta — aztán meg én csak a nagyváradai versenyeken szoktam részt venni.

* **A debreceni máv. üzletvezetőség** hivatalosan közli, hogy a fogaras—brassói hév. fogaras—osinkai vonalrésze Mandra, Sárkánytanya, Sárkány, Vad és Osinka állomásokkal, továbbá a brassó—vledényi vonalrésze Brassó—Bertalan, Vidombak, Feketehalom, Szunyogszék és Vledény állomásokkal f. hó 29-én a közforgalomnak átadott.

* **Kabaret az Angol Királynő kertjében.** Elsőrangú műélvezetben lesz része a debreceni közönségnek szombat, vasárnap, hétfő és kedden, aug. 1, 2, 3 és 4-ikén. A Jarden de Paris, a Bonbonniere és a Modern színház tagjai közül jönnek le, hogy szórakoztassák a nyári Debrecen. Balogh Böske, a Jarden de Paris és a budapesti Bonbonniere tagja, kiváló erő. Bájjos megjelenése és előadó művészete által ma egyike a legnépszerűbb primadonnáknak Budapesten. Abaffy Margit, a Király színház fiatal, tehetséges tagja kupléival és táncával mindenütt feltűnést keltett. A konferansie szerepét Máhr Nándor, a volt milliomas végzi. Máhr Nándor, Keleti Ju-

liska férje ismeretes az egész országban. Milliókkal rendelkezett és feleségével mindent elköltöttek és most a kabaret-művészetnek hódol. A többi tagok közül a Horváth-párt jól ismerjük. Ők is teljesen új műsorrall fognak szerepelni. Simay István, a Modern és a Király színház tagja, fiatal, tehetséges erő, a ki most mutatkozik be először a debreceni közönségnek. Hétfőn és kedden elsőrangú vendégszereplés lesz. Az estély 9 órakor kezdődik. Belépő-díj 3 és 2 korona.

* **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalnál: Csonka Józsefné ref. 38 éves, Posta Béla ref. 6 éves, Kiss Józsefné r. kath. 30 éves, Haslmeier Lipót r. kath. 63 éves.

* **Riadalom a pályaudvaron.** A debreceni vasuti pályaudvaron tegnap délelőtt 11 órakor az érmihályfalvai személyvonat beérkezése után riadalom volt. Egy jól öltözött fiatal ember, aki azzal a vonattal érkezett, hirtelen összeesett a pályaudvaron és vértől elborítva terült el a sínparók mellett. Az állomásfőnökségről nyomban telefonáltak a mentőknek, akik az összeesett és még mindig eszméletlen fiatal embert beszállították a kórházba. Megállapították, hogy a fiatalember Kénesi Imre, szilágy-somló gyógyyszerészegéd, aki egy a nyakán levő elmérgesedett pattanás gyógyítása céljából jött Debrecenbe, hogy a kórházba fölvetesse magát. A pályaudvaron azonban oly erős fájdalom vett rajta erőt, hogy elájult és amint elesett, a mérges pattanás kifakadt s a belőle kiömlő vér elborította arcát. Kénesi Imrét gyógykezelés alá vették a kórházban.

* **A debreceni munkás dalegylet** működő tagjait értesítjük, hogy a tanórak pénteken megkezdődnek. Felkérjük tehát az egylet tagjait, hogy a jelzett időben pontosan megjelenni sziveskedjenek. Az elnökség.

* **Megkéselt feleség.** A Széchenyi- és Simonffy-utcaát összekötő Halközben tegnap délelőtt nagy ribillió volt. Egy, ebben az utcában lakó közsőrüs, Szentimrei Károly megkéselte feleségét, mert az pénzt kért tőle. A véres eset úgy történt, hogy Szentimrei Károlyné a piacon különböző dolgokat akart vásárolni és e célból férjétől pénzt kért. Szentimrei adott is nejjének bizonyos összeget, azonban ez keveselte és még 20 fillért kért hozzá. A közsőrüs megtagadta neje kérését és mert ez nem akart távozni, míg a piaci bevásárlásokra szükséges pénz nem volt elég, Szentimrei fölkapott egy éppen félig közsőrült kést és azzal hátulról megszúrta nejét. Csakhamar néposodület keletkezett a véres eset színhelye körül. A rendőr telefonált a mentőkért, a kik a megsebzett asszonyt beszállították a kórházba. Szentimrei a nagy tolongásban elmenekült, azonban később a Bika szálloda előtt egy rendőr felfedezte és bekísérte a rendőrségre, a hol az eljárást megindították a vérengző férj ellen. Szentimrei Károlyné állapotja súlyos, de nem veszélyes.

* **Razzia.** Az éjszaka a rendőrség razziaát tartott a városban. Előállítottak 7—8 lakás- és foglalkozás nélküli csavargót.

* **Szepességi tanító a jövő tanévre** 1—2 magyar gyermeket a német nyelv elsajátítása céljából teljes ellátásra elfogad. A német nyelvnek szóban és írásban való eredményes megtanulásáért kezességet vállal. Cim: Szedélyi József községi tanító Bindt, u. p. Márkusfalva (Szepesmegye).

* **H**
Az este 8
jelentés
nevű, zül
német he
órség let

* **V**
hogya a Z
egy nyon
lyosan m
szünk jel
a Zenélő
a vendég

* **S**
értekezhe

* **P**
rózsa illat
linnal kés
a már jól
1 drb. 70
mek szap
Mindkét s
szappan-g
cenben, J

Du

Baja
19 és G
nyok, a
voltak
a Dunán
még nem

Sz

Köcsük (k
hangu nyi
tudósítja
hogya min
önállóan f
rodalom n

Nag

Jánost, a
tonát ren
osendőr.
derített a
selni, ma
mőközber
harapta.
örnek, k
kezdte a
ritva ese
borzalma
kard. A
vágta, a
több hal
csétlen
csendőrt

Győr,

lős ma Bru
vizsgálato
amelyben g
gyertyától
erővel lök
furódott, a
robbanás k
san megse
a házat, an

Az am

New

Emil, a k
kiküldött
ban a po
tesénél, k
magyar n
kat, hogy
közö ma

* **Hercegi hajlamok a csavargóban.** Az este 9 órakor két apró inasgyerek feljelentést tett a rendőrségen Kovács János nevű, züllött csavargó ellen, akit Eulenburg német herceg hajlamaival vádoltak. A rendőrség letartóztatta.

* **Véres verekedés** cím alatt megírtuk, hogy a Zenélő órához címzett vendéglőben egy nyomdász segédet verekedés közben súlyosan megsebesítettek. Ujabbán arról veszünk jelentést, hogy a véres verekedés nem a Zenélő órához címzett vendéglőben, hanem a vendéglő előtt, az utcán történt.

* **Simonyi-ut 10. számú nyaraló eladó,** értekezhetni ugyanott.

* **Purítás szappan,** felséges fehér-rózsza illatu, fehér színű, bőrfinomító, lanollinnal készült remek szappan, méltó párja a már jól ismert pármái ibolya szappannak. 1 drb. 70 fillér, 3 drb. 2 kor. Kitűnő gyermek szappan 1 drb. 40 fillér, 3 drb. 1 kor. Mindkét szappant készíti Szabó Béla pipere-szappan-gyáros, Miskolcon. Főraktár Debrecenben, Jósza és Jóna drogériájában.

TÁVIRATOK

Dunába fult urleányok.

Baja, július 30. Horváth Irén 19 és Glaser Anna 20 éves urleányok, akik Deli Géza kereskedőnél voltak látogatóban, fürdés közben a Dunába fultak. A holttesteiket még nem fogták ki.

Szaid pasa a helyzetről.

Konstantinápoly, július 30. Az új Kücsük (kicsi) Szaid pasa rendkívül erélyes hangu nyilatkozatot tett a párisi „Matin” tudósítója előtt a helyzetről. Kijelentette, hogy minden idegen betolyásolás nélkül önállóan fog cselekedni a szultán és a birodalom népeinek javára.

Gyilkos csendőr.

Nagybánya, július 30. Lengyel Jánost, az aratásra szabadságot katonát rendre intette Pásztor György csendőr. A katona nem sokat hederített a csendőrré, hanem feleselni, majd dulakodni kezdett vele, miközben a katona a csendőrt megharapta. Több se kellett a csendőrnek, kardot rántott és kaszabolni kezdte a katonát, aki vértől borítva esett össze. Az arcát és fejét borzalmasan felkoncolta a csendőrkard. A fülét és orrát teljesen levágta, azonkívül még a testén is több halálos sebet ejtett. A szerencsétlen katona a halálán van, a csendőrt letartóztatta a hadbíró.

Felrobbant hordó.

Győr, július 30. Móricz János vendéglős ma Bruneczky Brunó pintérről hordókat vizsgálott. A szesztartalmu hordók egyike, amelyben gázok fejlődtek, a közel tartott gyertyától felrobbant. A hordó dugója oly erővel löködt ki, hogy Móricz agyába furdott, aki nyomban szörnyet halt. A robbanás következtében Bruneczky is súlyosan megsebesült. Az égő szesz felgyújtotta a házat, amely leégett.

Az amerikai pénz-utalványok.

Newyork, július 30. Zerkowitz Emil, a kereskedelemügyi kormány kiküldötte kieszközölte Washingtonban a postaügyi államtitkár helyettesénél, hogy nyomasson angol és magyar nyelvű postai utalványokat, hogy a pénzküldéssel foglalkozó magán zugbankárok vissza-

éléseinek elejét vegyék. Már régen kellett volna ezt megtenni: amíg Amerikából pénzt küldtek haza. Most van már magyar postautalvány, de nem jó haza pénz.

Szöknek az elcsapott basák.

Konstantinápoly, július 30. Az elcsapott basák, a régi rendszer hívei remegő szívvel számlálják a napokat, mert tudják, hogy nemsokára a bosszu napjai következnek. Szelim Melhamed földmívelésügyi miniszter szökését megerősítik. Szelim basa egyike volt a legutáltabb embereknek, a legtelhetlenebb tolvaj volt. Milliókat lopott össze és most bizonyára örül, hogy a pusztá életét megmenthette. A basát az olasz nagykövetség mentette meg.

Tapolca község porig égett.

Tapolca, július 30. Ma délelőtt a község két pontján csaknem ugyanazon időben tűz ütött ki, mely a nagy szélviharban gyorsan tova-terjedt. A nép a határban dolgozott és mire hazaért, már lángokban állott az egész község. Este már 120 ház égett. A kétségbeesett lakosság alig tudta menteni a legszükségesebbeket, a fékezhetetlen elemmel szemben tehetetlen volt. A tűz még éjjélkor is ég. A község lakossága a szabad ég alatt tanyáz. A tűzben temérdek vagyon, sok állat pusztult el. Hir szerint két nő is beleégett.

Gyilkosság a határszélen.

Beszterce, július 30. Artudion János gazdát a budaki országuton vérbe fagyva találták. A csendőrök a gyilkost letartóztatták. Az illető 22 éves cigány legény, aki azonban nevét nem mondta meg, de bevallotta, hogy Buku nevű oláh bérkocsissal ő ölte meg a gazdát, akit azután kiraboltak.

Öt nap alatt Amerikába.

Newyork, július 30. Az észak-német Lloyd új, nagy, gyors gőzhajója, a „Kronprincessen Cecilea” ma ért át s az Oceánt járó hajók számára új rekordot állított fel. A hajó Cherbourg Francia kikötőből Newyorkig az utat öt nap, 15 óra és 23 perc alatt tette meg, bár egy napig heves viharokkal is kellett megküzdenie. Ez eddig a legnagyobb gyorsaság, melylyel Európából Amerikába került hajó.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Puskatussal verte le a cimboráját.** Nagytermészetű ember Tar István 30 éves, szoboszlói lakos. Január 25-én, este Harangi Mihály nevű cimborájával összeszólalkozott és miután az ellenkezett, két csövű vadászfegyverének tusával véresre verte. A debreceni törvényszék a nagytermészetű vádlottat jogerősen 14 napi fogházra és 10 K pénzbüntetésre ítélte.

§ **Szabadságon.** Szűts Miklós dr. törvényszéki elnök, Budaházy Zoltán, Tatay Ferenc és Tóth Aurél törvényszéki bírák megkezdték szabadságidejük kitöltését.

§ **Gondatlanság vádja alatt.** Ez év március 24-én Mikepéresen a Murvai-féle tanyán Varga Imre 15 éves cselédet meg rugta Fekete János mikepéresi lakos lova. Gondatlanságból okozott testi sértésért került vád alá, mert állítólag a lovat nem kötötte meg, miután azonban a tárgyaláson több tanuval igazolta, hogy ő a lovat a levert karóhoz kötötte és onnan valaki más oldhatta el, jogerősen felmentette a törvényszék.

Ítélet.

1710/1908. kib.

Debrecen sz. kir. város rendőrkapitánysága bünyügyi osztálya, mint a közigazgatási hatáskörébe utalt kihágási ügyekben elsőfoku rendőri büntető bíróság a Weinstein Jakab ellen indított kihágási ügyekben, alólított helyen és időben a közigazgatási bizottság 444/907. kb. sz., ez ügyben hozott másodfoku ítélete rendelkezésének figyelembevételével a megtartott újabb tárgyaláson következőleg

ítélt:

Weinstein Jakab szül. Vécs, 43 éves, izr. nős, lakik: Széchenyi-utca 25. szám alatt, vagyonos, büntetett előéletű tejkereskedő:

tejhamisítás és hamisított tejnek fogyasztásra bocsátása, közforgalomba hozatala által elkövetett kihágás miatt az 1895. évi XLVI. t.-c. 3. §. a) és c) pontja és az 1896. évi 38286. számú földmívelésügyi m. kir. rendelet 18. §-ának a) és c) pontja alapján

15 napi lezárással és 200—200 korona pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén újabb 10—10 napi elzárással büntetettik s a felmerülhető eljárás, esetleg tartási költségekben marasztaltatik. A megállapított pénzbüntetések jelen ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt végrehajtás terhe alatt fizetendők s az 1901. évi XX. t.-c. 23. §-ában meghatározott célokra fordítandók és egyenlő arányban a városi házi és a m. kir. központi állami pénztárakba szolgáltatandók be.

Köteleztetik továbbá Weinstein Jakab a jogerős marasztaló ítéletnek saját költségén, az idézett törvény 7. §. és az idézett rendelet 21. §. 2. pontja alapján, a 4 helyi napi lapban való közzétételére az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt; ellen esetben azt költségére a hatóság eszközözi.

Miután a 14 drb. husz literes és 4 drb. 15 literes tejesedényben levő hamisított tej mennyiség elkoboztatott és marasztalt beleegyezése folytán is megsemmisített, ez irányban további intézkedés szüksége nem forog fenn.

Indokolás.

Az előző tárgyaláson megállapított:

I.

1907. év máj. 19-én a máv. állomáshoz állandóan kirendelt rorsparancsnok több vasuti hordárral tetten érte Weinstein Jakab helybeli tejkereskedő tejkijárusítóját: Török Sándort, amint a vasuton érkezett tej mennyiséget vizzel hamisította. Az egész tej mennyiség elkoboztatván, a vett minták vegyelemzés végett a helybeli kir. gazdasági vegyvizsgáló állomásra küldettek ki; míg az eljárás a tejhamisítás részletei, valamint a tettesek és bűnrészesek kipuhatólása iránt azonnal folyamatba tétetett.

A tett vallomások és a beérkezett vegyelemzési bizonylatok alapján megállapított, hogy kint a vasuti állomásonál Török tejkijárusító hamisította vizzel a tejet s a hamisított tejet forgalomba hozta s ezen ténykedéséről alkalmazója, Weinstein semmit sem tudott, míg az üzletben Weinstein, Török Sándor és Husi Lajos hetes közreműködésével hamisította a tejet s azt forgalomba is hozatta; továbbá megállapított az elemzési bizonylat adatai szerint, hogy már a vonaton érkezett tej is kifogás alá esik, az is vizzel hamisított.

Ez utóbb említett tejhamisításra vonatkozólag, mivel a tej gróf Dégenfeld József szatmármegyei birtokáról származott, a nagykarolyi főszolgabíró kerestetett meg a kihágási eljárás megindítása végett.

Weinstein Jakab, a tejesarnok tulajdonosával szemben úgy a tejhamisítás, mint a hamisított tejnek forgalomba hozatala által elkövetett kihágás tényálladéka volt megállapítható.

Weinstein beismeri, hogy a tejesarnokban évente, április hó közepétől október hó végéig jéggel keverte a tejet; ezt azonban, vallomása szerint, hűtés céljából s azon okból tette, hogy a tej feladja felét, hogy az eladásból visszamaradt tej mennyiség turó

és vajkészítésre könnyebben felhasználható legyen. Az így jéggel hamisított tejből, állítása szerint, legesekélyebb mennyiség sem került, mint teljes tej, forgalomba. Vallomása azonban úgy Török Sándor, mint a teljesen elfogulatlan másik két tanu Husi Lajos és Bende Gyula vallomásával szemben meg nem állhat, az teljes egészében valótlán.

A Weinstein Jakabbal külön-külön szembesített és kihallgatott tanuk részleteiben is egyező vallomására Weinstein semmi megjegyzést, védelmet előadni nem tudott. Megállapított pedig a vallomások alapján, hogy a tejesarnokban április közepétől október végéig estenként állandóan hamisították a tejet, csak a tettenérés óta nem hamisítják. A reggel, vonaton érkezett tejszállítmányt nem vizsik ki egyenest a megrendelőknek, hanem a tejet a csarnokba szállítják, így ott összegyűl 4—500 liter tej s azt a tejet, mely az esti órában hamisítatik, csak másnap hajnali 4 órakor szállítják el a megrendelőknek. Megjegyzendő itt, hogy az este vonaton érkezett tej azonnal kiszállítatik a megrendelőknek; így ez nem hamisítatik a csarnokban.

Weinstein aztán Török és Husi alkalmazottjaival akként hamisította a tejet, hogy Weinstein egy literes kanállal a felbontott tejes edényekből sorban bizonyos mennyiségű tejet és pedig a 15 literes edényből 3, a 20 literes edényből 4, a 25 literes edényből 5 kanál tejet szedett le különálló üres edényekbe, a mely megfelel 1 1/2, 2 és 2 1/2 liter mennyiségnek; míg a tejes edényekben a leszedés folytán előállott hiányt apróra bszedött müjeggel pótolták alkalmazottjai. A leszedett tejebe szinte müjeget tesznek megfelelő mennyiségben. A hamisítás megtörténte után a tejes edényeket befedik s a fedőkre hűtés céljából természetes jeget alkalmaznak, a miből azonban, mint víz, a tele tejes edényekbe már legesekélyebb sem folyhatik be. Megállapított, hogy a csarnokba 3—4 láda müjég, valamint 3—4 láda természetes jég szállítatik naponta. A 3—4 láda müjég (táblánként 26 fillér) sulya 10 klgr.-jával 30—40 klgr., tehát ugyanilyen mennyiségű 30—40 liter víznek felel meg, melyből Weinstein védelmét figyelembe véve is, 15—20 klgr., tehát 15—20 liter viz használhatik fel naponta a tejhamisításra. Mikor pedig panaszkodtak a megrendelők a tej gyengesége miatt s az alkalmazottak ezt Weinstein tudomására hozták, Weinstein kitanította alkalmazottjait, hogy mondják a vevőknek: „kisborjus a tej“, „répát eszik a tehén“ stb.

Másnap hajnalban aztán az előbbi módon hamisított 400—500 liter tejet Török és Bende kiárúsítók elhordták külön-külön kocsijukban a megrendelőknek, ezen vallomásukat megerősíti Husi hetes vallomása; tehát Weinstein azon védekezése, hogy csupán a végleg kimaradt tej jegeltetett, abból nem ment semmi sem forgalomba: nem felel meg a valódi tényállásnak. Mivel pedig a tej este hamisított s ez a hamisított tej hajnali 4 órakor a vevőknek, megrendelőknek kiszállított, történhetett csak meg, dacára a helyszínen többször megtartott rendőrvizsgálatnak, hogy a rendőrség a hosszabb idő óta szándékosan folytatott tejhamisításra rá nem jöhetett. Ugy látszik, éppen azt a körülményt, hogy éjjel a rendőrség — különösebb esetektől eltekintve — meglepő vizsgálatot nem tarthat, használta fel Weinstein és követte el a tejhamisítást.

Nem volt azonban megállapítható Weinstein-nal szemben, hogy a téli hónapokban bármi módon hamisította volna a tejet, vagy pedig a vasutnál történt hamisításról tudomása lett volna, annál kevésbbé volt megállapítható, hogy abban részes lett volna. Ez a védekezés figyelembe is vétetett, habár rovására számított be, hogy a vasutnál a tejtárvételénél évente 2—3 ízben jelent meg, így az ellenőrzést hanyagul teljesítette.

Weinstein-nak, illetve védőjének védekezése, hogy a csarnokban jéggel vegyített tejből soha semmi mennyiség el nem koboztatott, meg nem vizsgálta, így pedig kihágás nem állapítható meg, figyelembe vehető nem volt, mivel — sajnos, a jéggel

hamisított tej a megrendelőknek kiszállítva, a nagy közönség által fogyasztatott el; vizsgálat pedig éppen a fent elmondottak alapján éjjel — mikor eredmény lett volna elérhető, nem tartatván, elkobzás és vegyvizsgálat nem volt eszközölhető.

Még azon körülményből, hogy nem volt megállapítható az, miszerint a csarnokban levő nagyobb tejtartó edényben levő tej, melybe a közegészségügyi követelményekkel merőben ellentétesen, jéggel telt bádog-edények helyeztetek el hűtés céljából, nem hamisított s a tejhamisítás, illetve a védő kifejezése szerint „jegelés“ a téli hónapokban nem eszközöltetett s a jegelés folytán előállott tejtöbblet vagyoni előny szempontjából figyelembe nem is vehető — nem oly körülmények, melyek Weinstein felmentését vonnák maguk után.

II.

A városi közigazgatási bizottságnak 444. kb. sz. ítéletével elrendelt újabb bizonyítási eljárás során megállapított továbbá:

A beérkezett szakértői vélemények meg egyeznek, hogy az esetben, ha kétségtelenül beigazoltatik, hogy a jéggel vegyített tej, illetve az így kezelt tej fogyasztás alá nem kerül és csupán ipari termékek (turó, vaj) előállítására használtatik, akkor kivételesen megengedhető az a felfogás, hogy az ilyen eljárás nem hamisítás. A m. kir. vegyikísérleti állomás vezetőjének és a városi tisztifőorvosnak véleménye szerint azonban az adott körülményeknél fogva feltétlenül hamisítás esete fogor fent, míg Kövendy Domokos, egyik szakértő véleménye szerint a hamisítás ki van zárva, mivel szerinte a jéggel vegyített tej, csak mint ipartermék, nem mint teljes tej hozatott forgalomba, utóbb nevezett szakértő csupán a tejkezelés ezen kezdetleges módját kifogásolja.

Figyelemmel a szakértői véleményekre, Török és Husi tanuknak, előbbi vallomásukat fentartó vallomásuk alapján, mely vallomások szerint az este jéggel kevert tejből másnap hajnali 4 órakor nagyobb mennyiségű tej szállítottatott egyes vizszontelárusító üzletekbe; míg ipari célokra csakis a megromlott és véglegesen visszamaradt tej használattatott fel: megállapítható volt azon ténykörülmény, hogy bizonyos mennyiségű jéggel vegyített tej tényleg közforgalomba hozatott, közfogyasztásba került. Weinstein állítása szerint teljesen ki van zárva az, hogy a jéggel vegyített tejből bármily csekély mennyiség is forgalomba került, mert kijelentése szerint, alkalmazottai lezárt üres kocsiival indulnak ki a csarnokból. Ez utóbbi állítását azonban a jelenleg is szolgálatába lévő, tehát némileg érdekelt Bende Gyula tejkihordó vallomása is megcáfolja; mivel vallomása szerint ő is 70—80 liter tejet, melyről azonban tudja, hogy nem hamisított — szállit reggelenként a csarnokból közfogyasztásra, azt is tudja, hogy Török Sándor kocsis szinte szállit nagyobb mennyiségű tejet, minek azonban minőségéről nem győződött meg.

A fentiek alapján a Weinstein által elkövetett kihágások tényálladéka megállapíthatván, vádl. ugy a tejhamisítás, mint hamisított tejnek forgalomba hozatala által elkövetett kihágások miatt büntetendő volt. Mivel pedig Weinstein által elkövetett tejhamisítás és forgalomba hozatal nagyobb mértékben és huzamosabb idő alatt történt s mivel 1906. évi február 22-én jogerőre emelkedett 3515/1905. kih. sz. ítélettel hasonló kihágás miatt büntetett — az idézett törvény és miniszteri rendelet értelmében a marasztaló ítéletnek a helybeli napi lapokban való közzétételére is kötelezendő volt.

Sulyosító körülményül szolgált Weinstein büntetésének megállapításánál továbbá, hogy köztisztaság, közegészségellenes kihágások miatt több ízben volt büntetve s hogy nagyarányu tejhamisításai által a város közönségének egészségi állapotát éppen a melegebb nyári hónapokban felette veszélyeztette; részben anyagi előny elérése, részben pedig egy köztisztasági, közegész-

ségügyi tekintetben meg nem engedhető hűtés eszközölhetése végett szándékosan, legnagyobb rosszakarattal, saját alkalmazottjainak figyelmeztetéseit is figyelembe nem véve, követte el a kihágásokat, míg a hatóságnak ellenőrzéseit ravasz módon kikerülte.

Ezen ítélet marasztalt előtt — felebbesési jogára kitanítás mellett — kihirdetettvén, az ítélet ellen felebbezett.

Debrecen, 1907. november hó 25-én.
(P. H.) Dr. Komlóssy Pál s. k.,
rendőrkapitány h.

Ezen elsőfoku ítélet a közigazgatási bizottság 779/1907. kb. sz. ítéletével és m. kir. földmiv. miniszter ur 15,516--VI/3. sz. ítéletével helyben hagyatott. Az ítélet jogerőre emelkedett 1908. év július hó 11-én. A másolat hitelül, Debrecen, 1908. július 14. Boldisár Kálmán s. k., rendőrkapitány, bünygyi osztályfőnök.

Áru- és értéktőzsde.

Július 30.

Budapesti gabonatőzsde.

10 fillérrel olcsóbb áron elkelt (50 kilogrammonként) 12.000 mm. buza.

Rozs 5—10 fillérrel hanyatlott, zab tartott. Tengeri változatlan.

Felmondattott 1908. évi július 31-én leendő átvételre — mm. buza, — mm. rozs, 5000 mm. tengeri, — mm. zab.

A határidő-üzlet.

Tartott irányzattal nyílt meg a határidőüzlet. Később azonban a készáru piac hanyatlása következtében elgyengült. Az üzlet folyamán a spekulációs fedezéseire ismét megszállárdult és a gabonaneműk árai mérsékelt forgalom mellett 5—10 fillérrel megjavultak.

Az árák 50 kilogrammonként:

	Kezdeti	Változás
Buza október	1104	1099—1108
Buza ápr. 1909.	1136	1143—1142
Rozs máj.	—	—
Rozs októberre	982	925— 984
Zab októberre	820	824— 825
Tengeri július	—	—
Teng. aug.	758	761— 760
Tengeri május	729	729— 731

Budapesti értéktőzsde.

Jobb külföldi jegyzések és helyi vételek nyomán szilárd volt az irányzat a mai előtőzsdén. Az értékek árfolyamai barátságos hangulat mellett mérsékelt javultak. Rimamurányi részvények 2 koronával emelkedtek.

Költözködéseket és egyéb szállításokat elvállal Csengeri Károly
Hatvan-utca 53. szám.

Előre haladott idény miatt mélyen leszállított árák! az Első Debreceni Ernyőgyárban **MERKLER SOMA** Piac-utca 43. sz.
Dus választék a legdivatosabb nap- és eső-ernyőkben.
Izléses kivitel. Franola mellfűzők 3 koronától feljebb. Javítások és átalakítások gyorsan, pontosan és olcsón eszközöltetnek

TANULÓ felvételtek Rencz Antal fodrásznál, Kossuth-utca 4. szám.

Fűszer és csemegeüzlet

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni hogy a **Szent-Anna és Piac utca sarkán lévő**

fűszer és csemegeüzletet

megvettem és azt tovább vezetem. Kérem a n. é. közönség becses pártfogását Tisztelettel

Kormos V.

Három vagy négy szobás

uri, lehetőleg utcai lakást

keresek Szent-Anna utcán, vagy a Szent-Anna utca közelében.

Czim a kiadóhivatalban.

Az **Ott Károly** ut. óg áruháza **Kossuth-utca, városháza alatt, feloszlik.** A raktáron levő **napernyők darabja 35 kr.-ért és feljebb lesznek elárusítva.**

SZÜLŐK,

kik elemi iskolás tiu- vagy leánygyermeküket német szóra Szepeségre (Gölnicbánya) óhajtják adni, forduljanak: **Poták István** tanítóhoz Gölnicbánya, a ki készségesen minden levélre válaszol. 1784

Szünidei tanfolyam.

Zalai Márk tanár

könyvviteli, szépirási és gyorsírási tanfolyama

f. év augusztus 3-án ismét megnyílik.

Beiratás naponta 10-12-ig (József kir. hg. utca 42. sz. udvarkerti lakás).

Idő pergetésű teljesen érett csemege méz

84 fok onkörtartalommal 1 kiló 2 kor. 60 fill. üveggel együtt. Az üvegért 60 fillér vissza.

HUNGÁRIA méhészeti telep

Debrecen.

Városi raktár Arany János-u, 2. Földszint 4.

Ha pénzt

áldozza

nyomatványra!!

ha célszerű, izléses

JÓ MUNKÁT kíván, — hívja telefonon

106. számot, azonnal jelentkezni fog

MIHÁLY SÁMUEL könyvnyomdája és papírkereskedése

Piac-utca 30. szám

Mielőtt személyi, jelzálog- v. építési

kölcsön

iránt intézkednék,

kérjen díjtalanul prospektust.

Meller L. Egyed

Budapest, IX. Lónyai utca 7. szám.

Telefon-interurban 46-31.

A bőr ápolása kötelesség az egészség érdekében s erre legalkalmasabb szer a

Mollitergin,

mely megőrzi a bőr (az arc- és kéz bőrnek) üdőségét, hamvasságát, rózsaszínben játszó fehérségét. Megszünteti a kézörösséget. Az eldurvult, kirepedezett és szelkelyű arcot vagy kezet, a legrovidebb idő alatt fehérré s puhává teszi! Póder alá is igen ajánlható!

Hatása gyors és biztos! Egy üveg Mint bőrápoló szer páratlan! MOLLITERGIN Teljesen fémentes és ártalmatlan! Ára 1 kor.

Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő gyógyszerháza a „Kigyó“-hoz DEBRECENBEN,

Főpiac 31. sz. alatt, a Városházzal szemben.

Rose Dezső

Debrecen, Piac-u. 55.

Legmegbízhatóbb

bevásárlási forrás ékszerekre,

arany-, ezüst árukra

és pontosan járó

ZSEBÓRÁKRA.

Jegygyűrűk,

menyasszonyi kelengyék

nászajándékok

állandóan dus választékban kaphatók.

!! Olcsó szolid árszabás !!

Máthéi János

légszesz és vízvezeték vállalata

Debrecen, Péterfia-utca 19.

Telefonszám 321.

Légszesz, vízvezeték, angol closett, csatornázás, szivattyu, a legmodernebb fürdő berendezési, gőzfűtési, központi vízmelegítő készülékek, épület és bádigos munkák jótállás mellett és minden e szakmában előforduló javítások szakszerűen, gyorsan, és jutányosan eszközöltetnek.

LÁSZLÓ ZSIGMOND ÁLLATORVOSI

RENDELŐ-IRODÁJA

nagy és kis állatok részére Csapó-u. 30.

Telefon 558 sz.

Moskovits József

uriszabó divatterme

Angol és hazai szövet

ujdonságok raktára

A legelegánsabb

uri ruha különlegesség

elsőrendű szabóműhelye

Plac-utca 46. szám az udvarban.

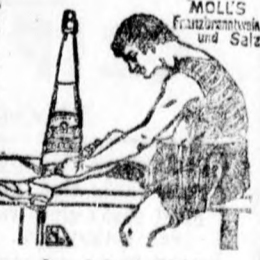
MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel. A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántalom, vértululás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor.

Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FELE SÓS BORSZESZ

Csak akkor valódi ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel. „A. MOLL“ feliratu ónozáttal van zárva. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer köszvény, csusz és meghülés egyéb következményeinél legismertesebb népszor.

Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.

Moll gyermek szappanja

Legfinomabb, legújabb módszer szerint készittek gyermek és hölgy szappan a bőr okszari ápolására gyermekek s felnöttek részére. Ára darabonként 40 fill. Öt darab 1 kor 80 fill. Minden darab gyermek-szappan „Moll A.“ védjegyével van ellátva.

Főszékhelye:

MOLL A. gyógyszerész os. és kir udvari szállító által. **Bécs Tuchlauben 9. szám.**

Vidéki megrendelések naponta postautóánvót mellett teljesítetnek. A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szóig 40 fill., minden további szó 4 fill., vastagabb betűvel nyomtatott szó 8 fill.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

LEVELEZÉS.

MELY NEMES szívű idősebb uri ember segítsen ki sürgősen nagyobb összeggel egy foszforleányt levelet a kiadóba kérek „Elsőlépés jellegére”. 9493

AJÁNLAT.

BUNDI-utca 15. számú új háznál egy és két szobás lakás kiadó, esetleg a ház eladó.

Mérlegképes könyvelő állását óhajta változtatni. Megkeresése a kiadóhivatalban. 9485.

CSEMEGE szállított korai termés 5 kilogramm-os kosarakban szállít Darvas Miksa szállító kivitele Teleky-u. 104. Telefon 294.

KÉT csinosan butorozott szoba mely iroda helyiségnek is alkalmas azonnal kiadó. Szent-Anna-u. 5. sz. 9478

TOBB rendbeli lakás kiadó. Csokonai-utca 44. sz. a. Ugyanott négy kold ondódi föld eladó.

EGY csinosan butorozott szoba kiadó, ugyanott bent étkezésre jó házi koszt kapható. Szent-Anna utca 58. sz. 8738

FÉRFI-, női- és gyermek harisnyák nagy választékban, harisnyafejlesztés, színes és fehér himzés vállalat. Füstös Dezső előnyomda és női kézimunka üzletében Piac-utca 12. 8144

HARISNYAKÖTŐ IPAR VÁLLALAT. Harisnyák kötése és fejelése felvállaltatik Benyáts Emilnél Debrecen, Tisza palota. 9118

2 szobás lakás Kertész-utca I. azonnal kiadó. Ugyanott jókarban használt butor eladó. 9499

VAN szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy Szent-Anna utca 50. számú lakásomat aug. 1-től Zöldfa-u. 13. sz. alá helyeztem át. Kérem továbbra is a n. é. közönség becses partfogását. Prelovsky Antal, szobafestő Zöldfa-u. 13. sz. 95001

KERESLET.

KÉRESEK gramofont és lemezt. Cim a kiadóban. 9492

ÖGYES fűszeres segéd azonnal felvétetik. Cim a kiadóban. 9488

TISZTVISELO uri családnál szépen berendezett szobát és ellátást keres. Levélbeli ajánlatok a kiadóhivatalban megtudandó címre intézendők.

JO házból való középkorú nő, gyermektelen házaspárhoz házvezetőnének kerestetik. Cim a kiadóba. 9404

EGY jó munkás borbély segéd azonnali belépésre kerestetik. Boczán Ferencnél. 9503

KERESKEDELMIBEN érettségizett fiatal ember állást keres. Cim a kiadóba. 9500

EGY borbélysegéd azonnal felvétetik. Szalai Márton Csapó-u. 88. 9497

ELADÁS.

KREDENZ, szalon függő lámpák, cserép kályha eladók. Kossuth-u. 45. sz. 9479

ELADO 1 drb. használt, de jókarban levő légnyomású szivattyú kazán, vezetékekkel együtt, 1 drb. szintén használt de jó karban levő szívó-nyomó, lendkerekes szivattyú, mely 20 méter magasra is felnyomja a vizet. Cim Máthé János Péterfia 19. sz. 9447

UJKERT I. járás 20. számú nyaraló eladó. Értekezhetni Magos-u. 11. 9242

UJ FEKETE bádorgesatorna, kapsokkal eladó. Simonfy-utca 29. 9496

30 hecto liter tavalyi Szatmár hegyi bor eladó. Bakó Ignác Teleky-u. 94. sz. 9502

SAMSONI bor, 3 l. elvitelnél 34 kr. Roth, Sálétrom-u. 6. 9498

Csipke- és színes

napernyő

leszállított árban !!

mesés olcsón kapható

Szépe Lajosnál

Kossuth-utca 5.

Borduros mosó árak

Legnagyobb választékban.

Legjobb órák,

legszebb ékszerek

szolid árban jótállással

Kurián Gyula műórás

Debrecen, Piac-utca 42. szám.

Donogán és Somossy

Debrecen, Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye.

Szönyeg- és divatáruháza.

Fürdőköpenyek, uszóruhák

Gyapju- és plüsch

utazó plaidek

!! Óriási raktára !!

Fényképészeti szakszolgálat.

Löbl Gyula

és Társa

látyszerész

Debrecen, Piac-utca 63. szám.

Az összes fényképészeti cikkek: lemezek, papírok, előhívók állandóan raktáron.

A sötét kamara minden amatőrnek díjtalanul rendelkezésére áll.

Fényképező készülékek 6 kor. feljebb.

Elegáns fagon.

Heti gyártás
15000 pár

CZIPOÁRUINKAT

Honi ipar.

Férfi ougos oipó erős bőrből	frt. 3.30
Férfi fűzős oipó, kitűnő Box-bőrből	" 4.50
Férfi fűzős oipó, valódi Box-Calf-ból kedvelt sétányoipó	" 5.75
Férfi fűzős oipó, legfinomabb Chevreau-ból: igen könnyű Goodyear varrott	" 6.-
Férfi fűzős féloipó, finom Chevreau-ból Goodyear varrott elegáns kivitelű	" 5.50
Férfi gombos oipó, Ia. Chevreau-ból nagyon elegáns Goodyear varrott	" 7.-
Férfi hegymászó oipó, legjobb Box-Calfból American-Style	" 7.50

Legnagyobb választék fél-, házi- és gyermekcipőkben.
Kizárólag magyar gyártmány.

„TURUL” cipőgyár részv. társ. debreceni főraktára Piac-utca 48.

Kitűnő hírnevünket
szolid alapelveinknek
köszönhetjük.

Legnagyobb választék

1200 munkás
és hivatalnok

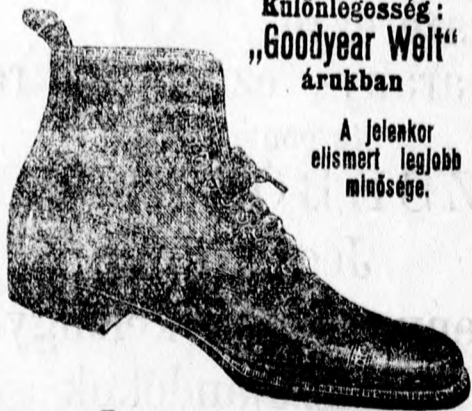
a cipő talpába bélyegzett gyári védjegy és a szabott alacsony és versenyképes árak mellett adjuk el.

Honi ipar.

Kivonat árjegyzékünk egyes cikkeiből.

Különlegesség:
„Goodyear Welt”
árakban

A jelenkor
elismerett legjobb
minősége.

Női féloipó, erős bőrből mindennapi használatra	frt. 2.80
Női fűzős féloipó fekete Chevreau-ból nagyon elegáns	" 3.50
Női fűzős oipó fekete Box-bőrből igen szolid kidolgozású	" 4.-
Női fűzős oipó, Ia. Box-Calfból, nagyon elegáns Goodyear varrott	" 5.50
Női gombos oipó legfinomabb Chevreau-ból Goodyear varrott elegáns fagon	" 6.-
Női féloipó, legjobb amerikai, sötétbarna Chevreau-ból, Goodyear varrott, legfinomabb kivitelű	" 5.50

Legnagyobb választék fél-, házi- és gyermekcipőkben.
Kizárólag magyar gyártmány.